

Notat

Dato: 02.03.2017
Arkivsak: 2014/12154-17
Saksbehandlar: fromann

Til:	Hovudarbeidsmiljøutvalet Administrasjonsutvalet
Frå:	Fylkesrådmannen

Sjukefråvær i Hordaland fylkeskommune 2016

Samandrag

Samla sjukefråvær i Hordaland fylkeskommune var i 2016 på 5,95 prosent, ein reduksjon frå 6,09 prosent i 2015. Sjukefråværet var noko høgare enn gjennomsnittet for fylkeskommunane i KS, men lågare enn gjennomsnittet for norsk arbeidsliv generelt. Målet om 95 prosent nærvær vart ikkje nådd.

Eigenmeldt fråvær held seg stabilt på ca. 0,9 prosent, medan legemeldt fråvær gjekk noe ned, til 5,05 prosent. Sjukefråværet auka blant kvinner og var ca. 80 prosent høgare enn blant menn. Denne kjønnsforskjellen var i 2016 den største på fleire år.

Sjukefråværet varierer sterkt mellom sektorar og avdelingar. I tannklinikkane, eigedomsdrift og Bybanen utbygging auka fråværet frå 2015 til 2016, medan det var reduksjon i vidaregåande skular, fylkesadministrasjonen og Skyss.

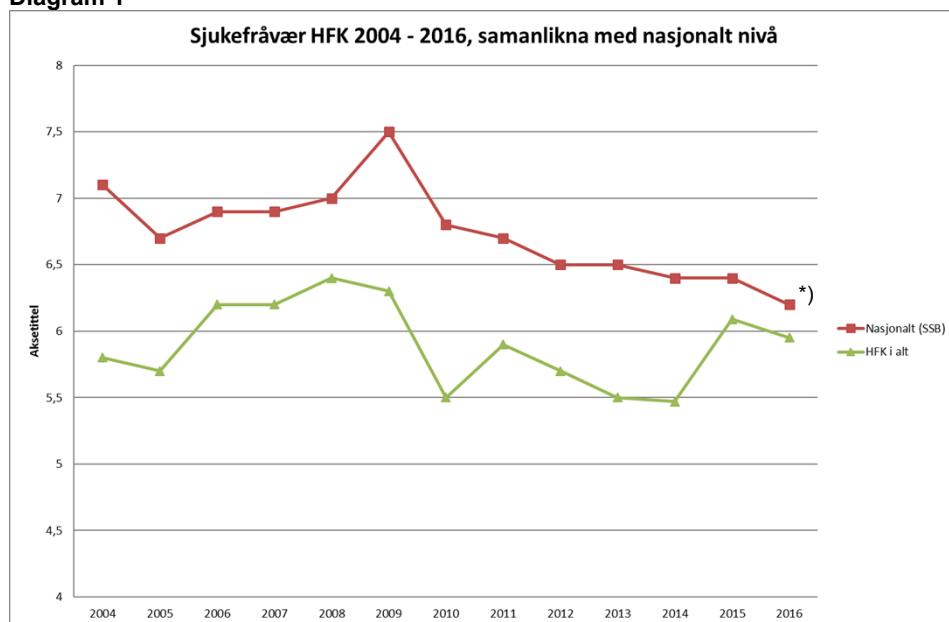
Statistikkgrunnlaget

Fråværestala er henta frå analysemodulen HR Analyse frå og med 2014. For tidlegare år er tala henta frå ulike rapportar frå lønns- og personalsystem i HFK. Til samanlikning med nasjonalt nivå er henta tal frå KS og Statistisk sentralbyrå (SSB). Den nasjonale statistikken frå SSB og NAV er no kome på plass etter to års avbrot, slik at det frå 2017 igjen vert mogleg å samanlikne HFK-tala med nasjonale og regionale tal.

Samla sjukefråvær i HFK – utvikling over tid.

Det samla sjukefråværet var i 2016 på 5,95 prosent, ein reduksjon frå 6,09 prosent i 2015. Reduksjonen var på 0,14 prosentpoeng, eller 2,3 prosent. Diagram 1 viser utviklinga dei siste åra.

Diagram 1

*) SSB-talet for 2016 er ein prognose, ut frå tal for dei tre første kvartalane 2016.

Ei samanlikning mellom HFK og nasjonalt gjennomsnitt for fylkeskommunar er gjort i diagram 2. Desse tala er utarbeidd av KS, som nyttar annan metodikk og periodisering av statistikken. KS-tala er generelt høgare enn tala frå SSB og HFK.

Diagram 2

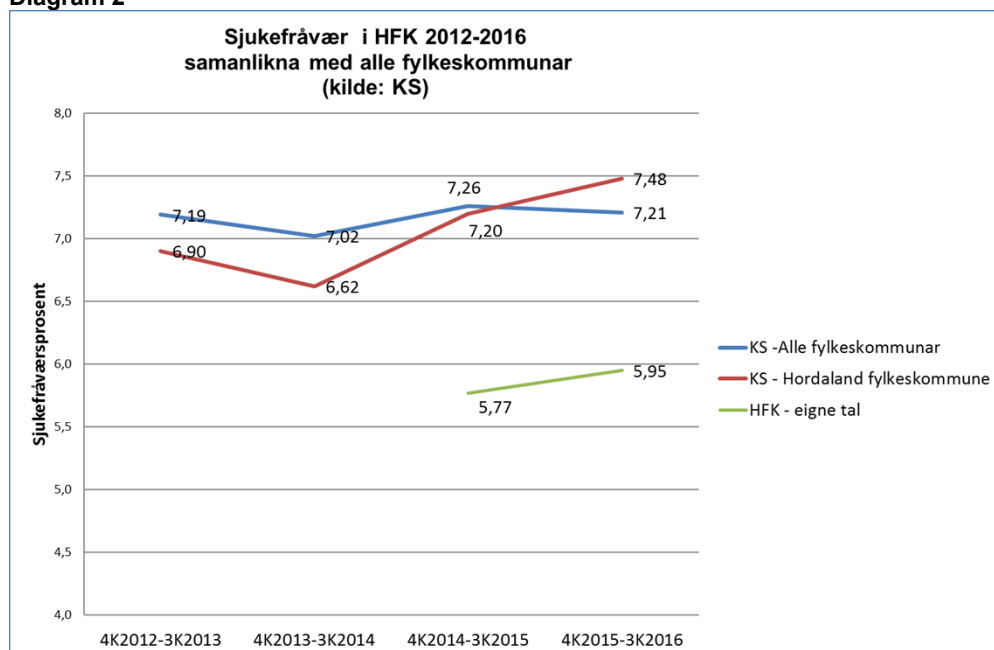
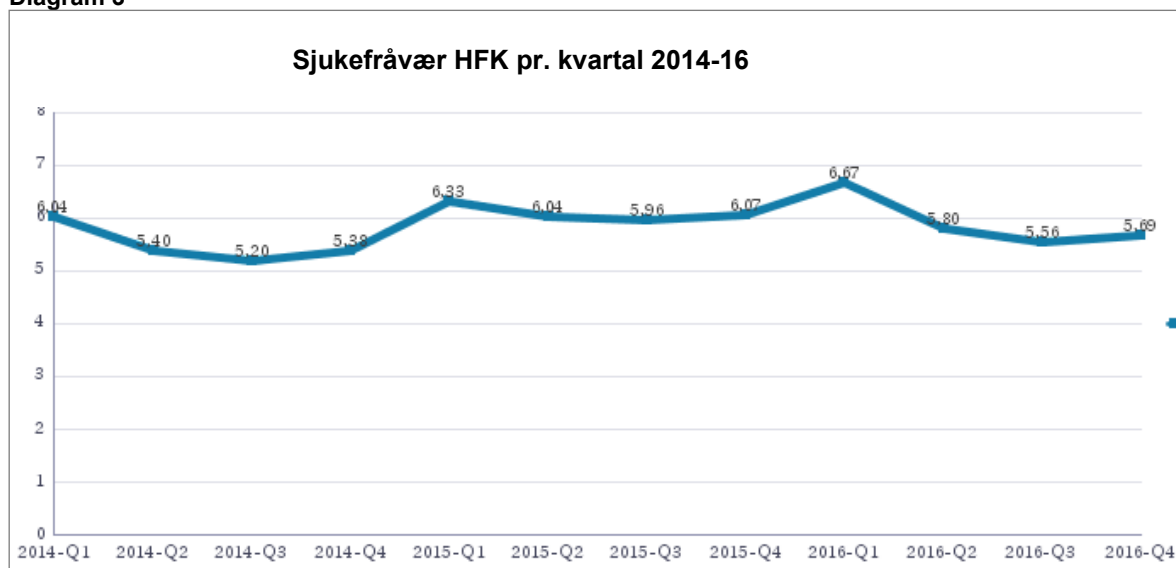

Diagram 2 viser at sjukefråværet i HFK har auka noko dei siste to åra samanlikna med fylkeskommunane generelt, og at HFK for første gong på lenge låg noko høgare enn gjennomsnittet.

Utviklinga pr. kvartal er vist i diagram 3. Mønsteret med høgast fråvær første kvartal held fram, men for 2016 er det ein meir markant reduksjon utover i året enn i 2015.

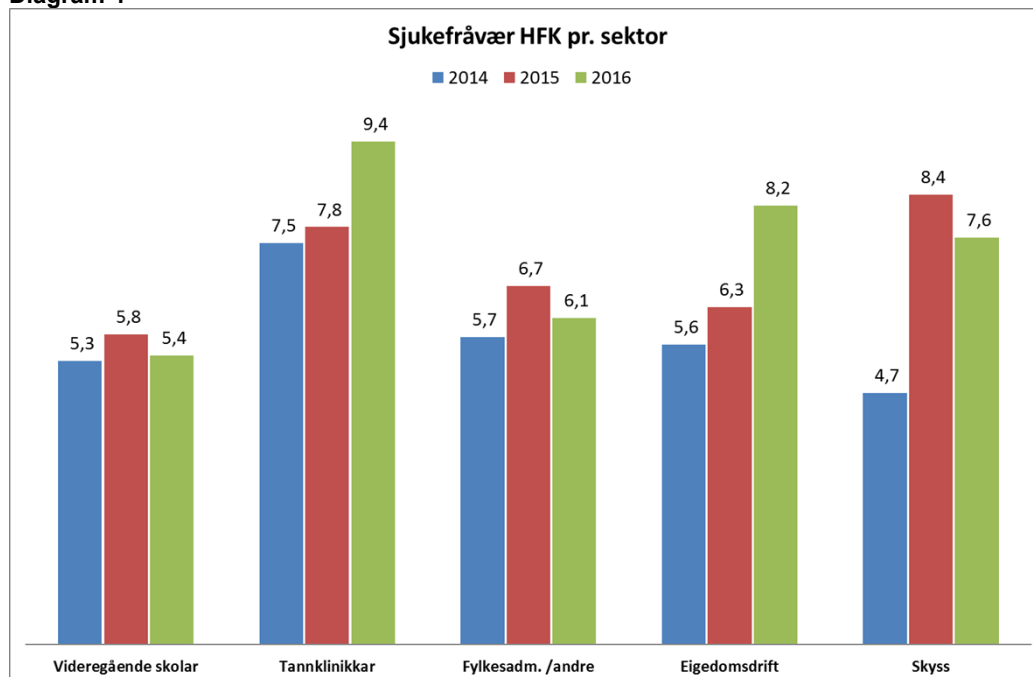
Diagram 3

Sjukefråvær fordelt på sektorar og avdelingar i HFK

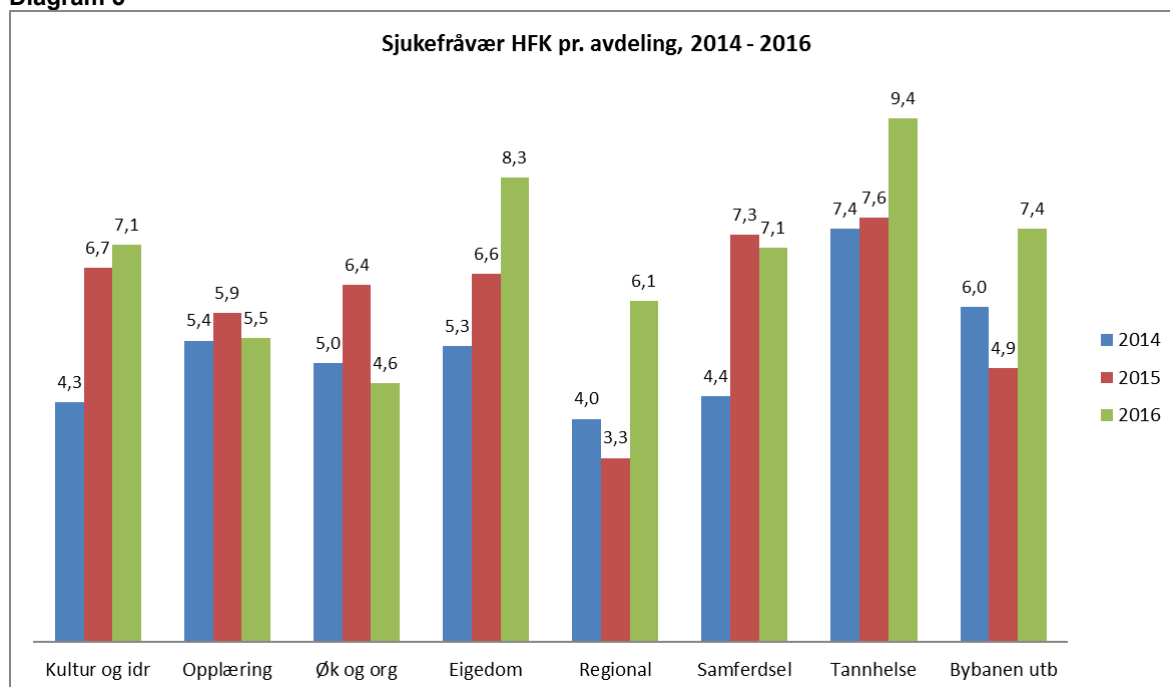
Diagram 4 viser sjukefråværet fordelt på sektorane i HFK. Fråværet har auka ved tannklinikane og i eigedomsdrift, medan det har gått litt ned i dei andre sektorane. Eigedomsavdelinga tok over ansvaret for reinhaldarane i andre halvår 2016, noko som har virka til auka fråvær i denne avdelinga.

Diagram 4

Den avdelingsvise fordelinga er vist i diagram 5. Nokre av avdelingane er små i tal tilsette, her vil ein skilde sjukefråvær kunne gi store utslag i prosent.

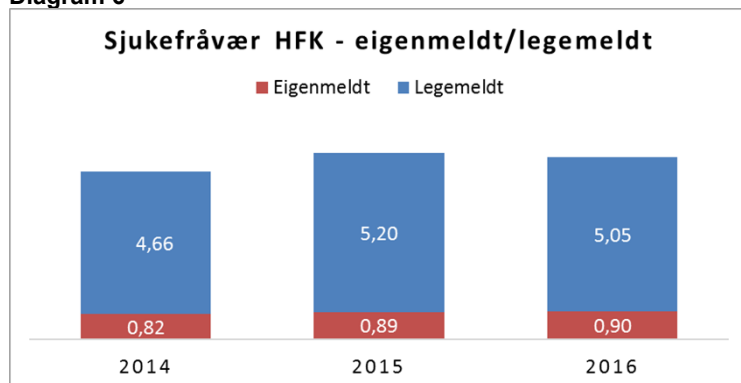
Diagram 5

Lengda og typen av fråvær

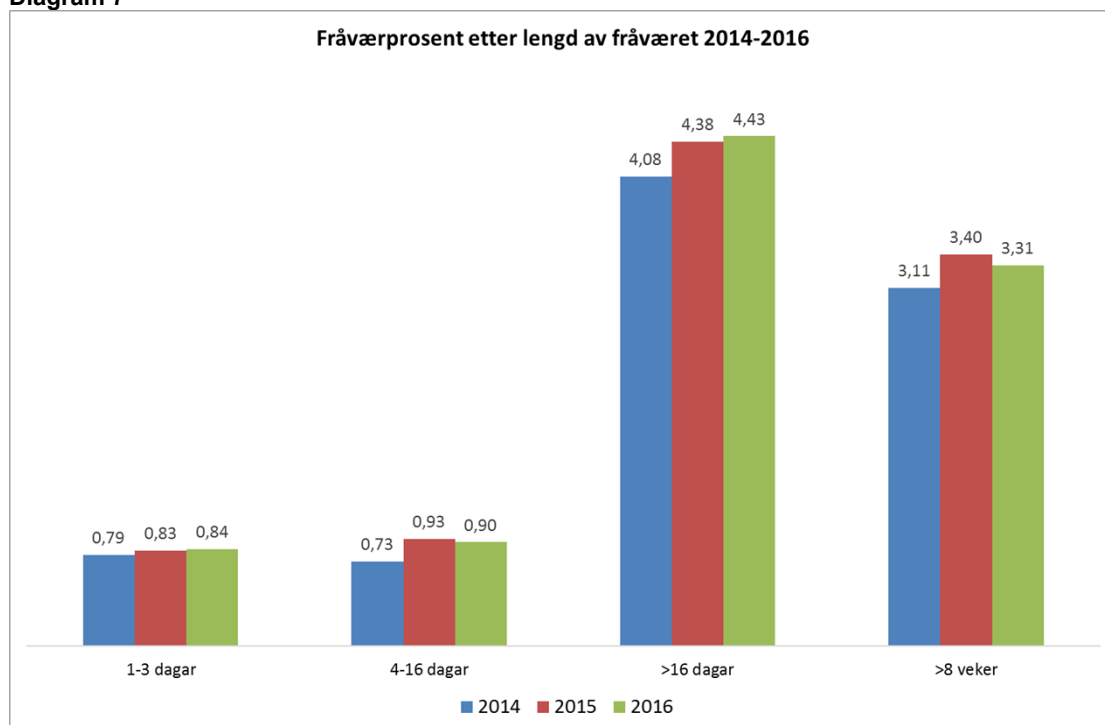
Det eigenmeldte sjukefråværet har auka svakt dei siste åra, medan det legemeldte fråværet viser noko meir variasjon.

Diagram 6

Lengda av fråværet viser eit stabilt mønster. Langtidsfråværet over 16 dagar aukar noko, samstundes som fråværet over 8 veker går litt ned. Det er altså det middels lange og det kortaste fråværet som aukar i 2016, medan fråvær 4-16 dagar og over 8 veker gjekk litt ned.

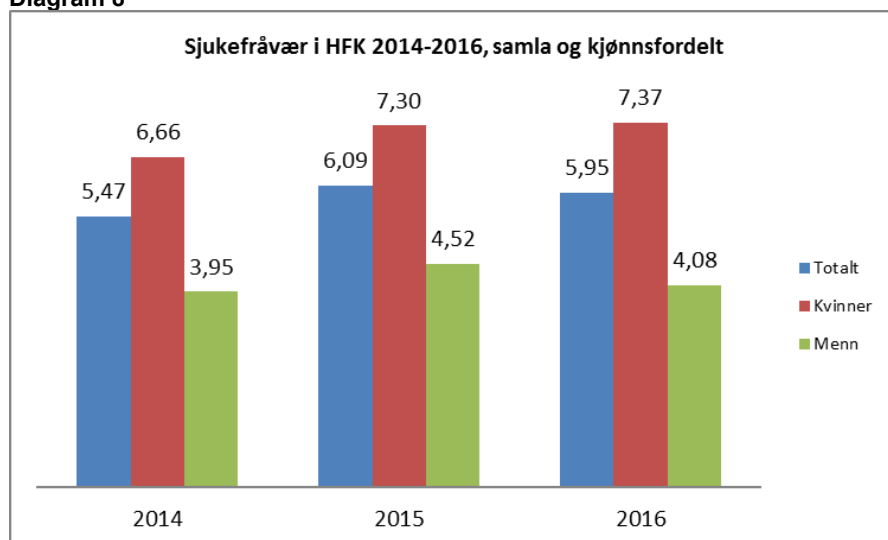
Diagram 7

Kjønnsforskjellen i sjukefråværet

Kvinner i fylkeskommunen hadde i 2016 vel 80 prosent høgare sjukefråvæer enn menn, noko som er den største skilnaden på fleire år. Gjennomsnittleg for KS-området (kommunar og fylkeskommunar) hadde kvinner 87 prosent høgare fråvæer. I SSB-statistikken er det ca. 65 prosent høgare fråvæer blant kvinner generelt, i tredje kvartal 2016. Det er ikkje overraskande at denne kjønnsforskjellen er størst i offentlig sektor, med den kjønnsdelte arbeidsmarknaden innan helse og omsorg. Forskjellen kan forklarast dels med ulike typar arbeid for kvinner og menn, og dels med ulike helseplagar mellom kvinner og menn. Også sjukdom knytt til svangerskap og fødsel verkar inn på tala.

Diagram 8

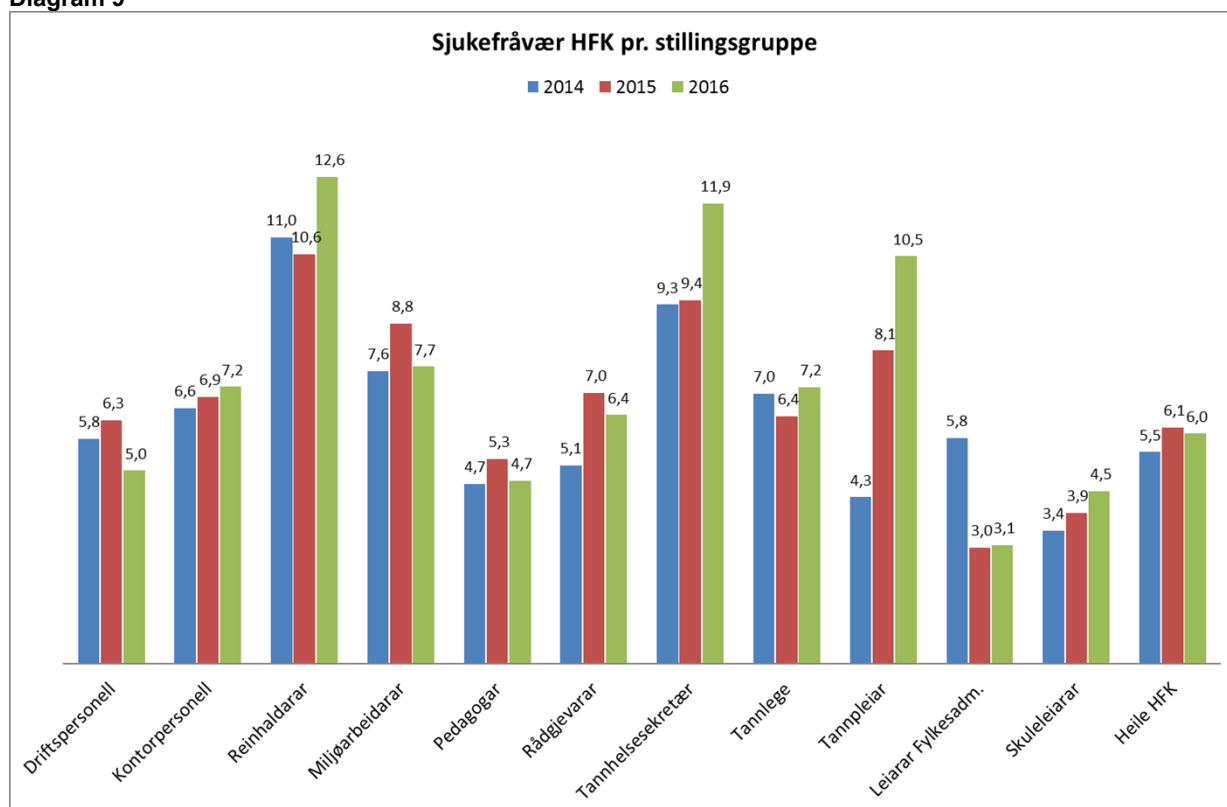
Sjukefråvær i ulike stillingsgrupper

Diagram 9 viser sjukefråværet fordelt på stillingsgrupper. Nokre av desse gruppene inneheld relativt få tilsette, slik at einssilde sjukefråvær kan gi store prosentvise utslag. Som tidlegare år er fråværet høgast blant reinhaldarar, miljøarbeidarar og tannhelsetilsette.

For tannhelsesekretærar og tannpleiarar er aukinga i 2016 markant. Hovudarbeidsmiljøutvalet har bede fylkestannlegen om å sjå nærare på denne utviklinga, og ei arbeidsgruppe er igangsett.

Reinhaldarane har vore gjennom ei omorganisering i 2016, der dei organisatorisk er flytta frå den einssilde skule til Eigedomsavdelinga. Omorganiseringar kan ofte føre til noko uro, og også auka sjukefråvær i ein periode.

Diagram 9

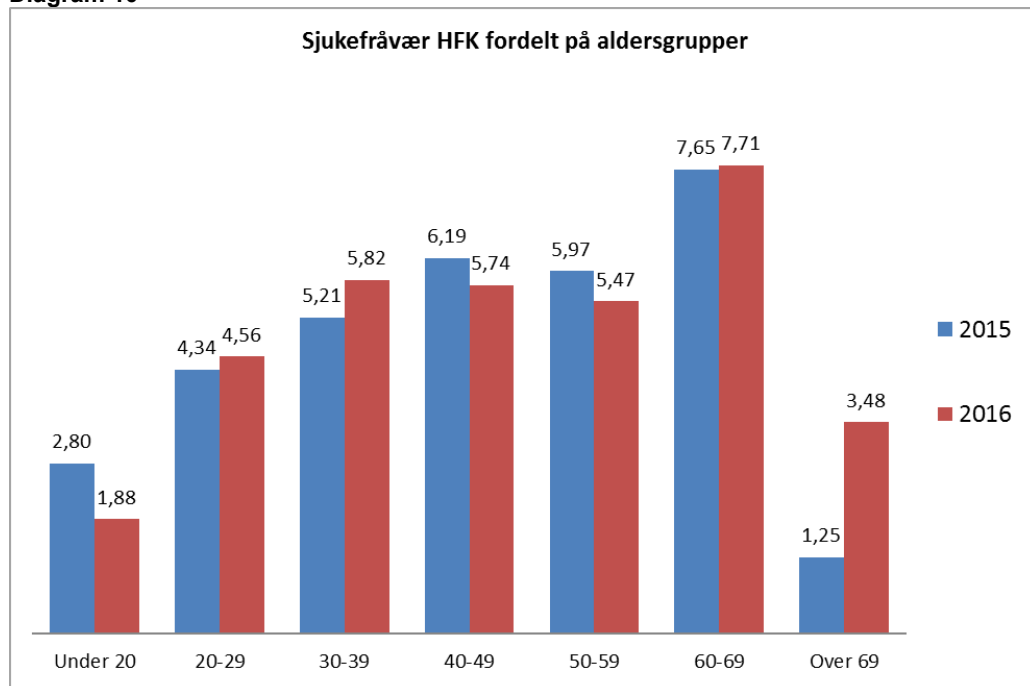

Aldersfordeling av sjukefråværet

Aldersfordelinga i diagram 10 viser ikkje uventa at tilsette over 60 år har høgare sjukefråvær enn dei yngre. Tala for tilsette over 69 år gjeld svært få personar og vil dermed variere sterkt prosentvis.

Sjukefråværet auka noko i aldersgruppene 20-29 og 30-39. Nærare analyse viser at det berre er kvinnene i desse gruppene som har auka fråvær, for menn gjekk talet noko ned. Dette er kvinner i fertil alder, så sjukdom knytt til svangerskap og fødsel kan vere ei naturleg forklaring på denne auken. Dei registrerte tala for svangerskapsrelatert fråvær er ganske låge, så her kan det også vere tale om noko underregistrering av denne typen sjukefråvær.

Diagram 10

Målsetting for sjukefråværsutviklinga – moglege tiltak

Gjeldande mål for fylkeskommunen er at ein ønskjer eit nærvær på minst 95 prosent, dvs. at sjukefråværet ikkje skal overstige 5,0 prosent.

Alle avdelingar i fylkeskommunen har sett eigne mål for sjukefråværsutviklinga. Dei fleste avdelingane har valt det same som det overordna målet om 95,0 prosent nærvær, medan Regionalavdelinga og Eigedomsavdelinga har sett som mål 96,0 prosent nærvær innan 2018. For Tannhelsetenesta er nærværs målet sett til 92,5 for 2015, og til 94 prosent innan 2018.

Sjølv om sjukefråværet gjekk noko ned i 2016, er det framleis eit stykke att til måla er nådd. Det er derfor all grunn til å sjå nærare på korleis ein kan førebygge og redusere fråværet.

Tannhelsetenesta har inngått eit samarbeid med NAV Arbeidslivssenter om eit pilotprosjekt for gravide arbeidstakarar, med tanke på å redusere sjukmeldingar for denne gruppa. I tillegg er det nedsett ei arbeidsgruppe innafor tannhelsetenesta for så sjå nærare på den auken i sjukefråvær som der har vore gjeldande frå andre halvår 2015.

Innafor Opplæringsavdelinga er det nedsett arbeidsgrupper for å sjå nærare på arbeidstilhøva for miljøarbeidar og på merkantile tenester og kompetanseutvikling.

Fylkesrådmannen vil følgje opp fråværsutviklinga med fylkesdirektørane, og etterspørje kva for tiltak som er sett i verk eller vert vurdert.